

7

Vragenuur

Vragen van het lid Van Gent aan de minister van Infrastructuur en Milieu over de suggestie van het Openbaar Ministerie (OM) om het puntenrijbewijs voor iedereen te laten gelden.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks):

Voorzitter. Er is sprake van veel irritant gedrag op de weg: rijden met drank op, bumperkleven en veel te hard rijden. Dat wangedrag komt voor op alle leeftijden. Wij vinden het dan ook een heel goed idee om het puntenrijbewijs niet alleen voor jongeren te laten gelden, maar om dat voor iedereen te laten gelden.

Het Openbaar Ministerie kwam met de suggestie dat dit een heel goed idee is. Is de minister ook zo gecharmeerd van de suggestie van het Openbaar Ministerie? Het valt namelijk ook wel eens verkeerd als het OM met een suggestie komt. Ik vraag mij af of de minister en het OM elkaar nog wel eens buiten de pers om spreken, want ook over de 130 km/u-zones had het OM zo zijn mening.

De GroenLinks-fractie acht het van groot belang dat er eindelijk eens knopen worden doorgehakt in de langlopende discussie over het puntenrijbewijs. Oud-minister Eurlings zei: wij regelen het voor de zomer van 2010. Deze minister zei: wij regelen het voor eind 2010. Wij zien het allemaal buiten: het is nu de lente van 2011, maar het is nóg niet geregeld. De vraag is dus: moet ik deze minister strafpunten geven of zegt zij mij vandaag toe dat zij toch per omgaande, of zo spoedig mogelijk, het puntenrijbewijs voor alle leeftijden regelt?

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**:

Voorzitter. Wij hebben nu al een puntenrijbewijs voor beginnende rijders. Binnenkort zullen wij een vorm van een puntenrijbewijs invoeren voor mensen met alcoholproblemen: de recidiveregeling. Dat heb ik onlangs ook verteld in het algemeen overleg met de Kamer. Daarnaast heeft de Kamer gevraagd of het puntenrijbewijs in de toekomst voor meer elementen dan alleen alcohol zou kunnen gelden, en eventueel ook voor meer groepen dan alleen de beginnende rijders. Daarover ben ik nog in gesprek. Het OM is een van de partijen die mij en de minister van V en J adviseert. Ook de ANWB, de SWOV, VVN en diverse andere partijen adviseren mij over wat verstandig is.

Dat advies gaat niet alleen over het puntenrijbewijs, maar over het hele rijbewijshuis. Momenteel hebben we verschillende typen rechtssystemen. Sommige overtredingen worden strafrechtelijk aangepakt, andere bestuursrechtelijk. We hebben verschillende typen straffen: puntenstraffen, onder voorwaarden mogen rijden en andere straffen. Daarnaast gaat het om het type overtreding. Is het gedrag af te leren? Gaat het om iemand die opnieuw rijlessen krijgt of een cursus moet doen vanwege bumperkleven, of gaat het om onacceptabele overtredingen zoals rijden met alcohol op?

Al die zaken willen we graag bijeenbrengen in het nieuwe rijbewijshuis om een eenduidig systeem te krijgen. Dat gaat nog wel even duren. Ik heb inderdaad gezegd

dat ik zo snel mogelijk op het puntenrijbewijs zou terugkomen, maar daarbij ging het om de recidiveregeling en het alcoholslot. Daarover heb ik onlangs iets verteld in het algemeen overleg. Over het rijbewijshuis zijn we nog in gesprek met verschillende partijen. We willen bekijken wat verstandig is en welk eindsysteem er uiteindelijk komt. Een puntenrijbewijs kan daar onderdeel van uitmaken, maar je moet vooral bekijken wat het meest eenduidige systeem is, met welke maatregel je de overtreder straft en hoe je ervoor kunt zorgen dat die maatregel makkelijk uit te voeren is.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks):

Ik heb een paar vervolgvragen. Allereerst wil ik graag weten wat "binnenkort" betekent. Ik vind dat een te vaag begrip. Wat de minister zegt over het rijbewijshuis, klinkt prachtig. Rijden onder invloed is asociaal gedrag, maar zo kennen we nog meer asociaal gedrag. Ik zou willen dat het puntenrijbewijs voor alle groepen gaat gelden, dat de strafrechter ertussenuit gaat en dat het CBR de punten bijhoudt voor alle leeftijden. Als je te veel asociaal gedrag vertoont en te veel punten hebt, wordt je rijbewijs voor een periode ingetrokken. Wanneer gaat dat gebeuren? Volgens mij is dit niet zo ingewikkeld. We praten er al heel lang over. Kan de minister mij wat meer concrete toezeggingen geven? Ik heb nu het idee dat we aan het bouwen zijn, maar nog geen idee hebben wanneer het rijbewijshuis echt klaar is.

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**:

U zegt dat het niet zo ingewikkeld is en roept meteen dat het strafrecht er tussenuit moet, maar dat maakt het juist wel ingewikkeld. Je kunt er namelijk voor kiezen om het strafrechtelijk of bestuursrechtelijk te verankeren. Die discussie voeren we op dit moment. Iemand kan door de politie van de weg worden geplukt wegens rijden met alcohol op en strafrechtelijk vervolgd worden, en vervolgens bij het CBR te horen krijgen dat hij een programma met een alcoholslot moet volgen en slechts onder voorwaarden mag rijden. Bij de een wordt het paspoort afgepakt, de ander mag alleen onder voorwaarden rijden. Daarover hebben we discussie. Er is veel voor te zeggen om alles onder te brengen in een strafrechtelijk traject, maar dat heeft weer gevolgen voor het OM. Daarom adviseert het OM hierin, want het heeft gevolgen voor hun capaciteit. Je kunt ook besluiten om alles bestuursrechtelijk te doen, maar dan moeten er heel veel dingen weer worden weggenomen. Het is dus complexe materie.

Wanneer komt het rijbewijshuis? Er speelt bij het rijbewijshuis veel meer dan alleen het puntenrijbewijs. Als wij op alle punten duidelijk hebben welke kant het op moet gaan, wat naar verwachting in het najaar het geval zal zijn, gaan wij aan de nieuwe wet werken. Wij zullen taken aan het CBR of aan het OM moeten onttrekken. Dat duurt ongeveer twee jaar.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks):

Het punt is dat het OM in een vertrouwelijk advies, dat is uitgelekt, heeft aangegeven dat de strafrechter er tussenuit kan en dat het CBR de punten gaat bijhouden. Dat advies is dus volgens mij al klaar en ligt op straat. Het lijkt me niet dat we al het huiswerk nog een keer moeten doen. Ik wil weten wanneer het rijbewijshuis er gaat komen. De minister kan niet volstaan met "binnenkort"; laten we gewoon een datum afspreken. De minister moet een beetje gas gaan geven met het puntenrijbewijs.

Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**: Nogmaals, het OM is niet de enige die daarover adviseert. Bijvoorbeeld de ANWB heeft aangegeven juist weer kritisch te staan tegenover een puntenrijbewijs. VVN is er positief over, maar de SWOV is er weer kritisch over. U ziet: er zijn diverse partijen die verschillende signalen geven.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks):
Maar wat vindt de minister?

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**: Daarmee bent u wat vroegtijdig. Wij hebben aangegeven dat wij daarover nog in gesprek zijn, ook met de minister van Veiligheid en Justitie. Wij hebben diverse adviezen. Daarover hebben wij nog geen besluit genomen. Een van de belangrijkste besluiten die wij moeten nemen, is of wij het in het strafrechtelijke proces of in het bestuursrechtelijke proces onderbrengen. Daarover is nog geen overeenstemming. Die moet je eerst bereiken voordat je verder kunt gaan.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks):
En de datum?

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**: Wat ik net al zei. Wij zijn ook nog bezig met allerlei andere trajecten, bijvoorbeeld drugs wel of niet opnemen in een puntenstelsel. Ook daarover moeten wij nog besluiten nemen. Dan zouden wij in het najaar kunnen zeggen wat het moet gaan worden, een strafrechtelijk traject of een bestuursrechtelijke traject. Dan kun je gaan samenwerken aan een rijbewijshuis dat eenduidig is, dat voor iedereen te begrijpen is en dat ook te handhaven is.

De heer **De Rouwe** (CDA):
Over één vraag kan er geen onduidelijkheid zijn: mensen die zich keer op keer misdragen op de weg, horen niet thuis in de auto. Daarin zou het kabinet fors stelling moeten nemen. Ik vraag de minister om dat ook hier vandaag te doen.
Voor het CDA is het niet de vraag of er een puntenrijbewijs moet komen, maar is de vraag vooral hoe en wanneer. Wat ons betreft kan het niet snel genoeg gebeuren. Ik vraag de minister om na haar rondje in het veld snel een besluit te nemen. Over dit dossier spreekt de Kamer al jaren en er zijn ook al moties over aangenomen, zeker ook van onze kant. Ik vraag de minister om voor 18 mei een brief naar de Kamer te sturen hoe zij het traject ziet. Het duurt ons echt veel te lang, er moeten knopen worden doorgehakt.

De **voorzitter**:
Mijnheer De Rouwe, de vraag duurt mij ook te lang.

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**: Voorzitter. Het lijkt mij overduidelijk dat mensen die zware overtredingen begaan en die ook herhalen, daarop aangepakt moeten worden. Die discussie hebben wij al vaker gevoerd. Dat willen wij ook. Wij doen dat onder andere door het alcoholslot in te voeren. Wij bekijken ook hoe wij dit kunnen verbreden.

Ik wil niet zo ver gaan om te zeggen dat het een puntenrijbewijs moet worden. Wij moeten afwegen wat het beste systeem is. Die discussie is inderdaad al jaren in de Kamer gevoerd, waarbij op een gegeven moment ook is

gezegd: geen puntenrijbewijs voor iedereen, maar wel tweemaal geel is rood. De Kamer heeft daarna gevraagd of ik wel kan bekijken in hoeverre de bestaande recidive-regelingen kunnen worden uitgebreid. Daar ben ik ook mee bezig, onder andere met de drugsregeling. Maar het is mij een stap te ver om het nu overal en voor iedereen te doen. Daarvoor wil ik echt bekijken welke adviezen er liggen, wat verstandig is en wat er aan goede ervaringen in het buitenland is.

Voor 18 mei red ik niet, want voor 18 mei hebben wij die discussie nog niet afgerond.

De **voorzitter**:
Mag ik vragen om in een halve minuut te antwoorden?

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**:
Ja.

De heer **Verhoeven** (D66):
De discussie tussen mevrouw Van Gent van GroenLinks en de minister deed mij een beetje denken aan het debat over de 130 km/u. Dat werd ook met heel veel tromgeroef in de krant naar buiten gebracht. Vervolgens bleek dat het plan nog niet rond was en dat er nog van alles uitgezocht moest worden. Nu vertelt de minister weer dat zij met iets naar buiten zal komen, maar dat het heel ingewikkeld is, dat het nog heel lang duurt en dat men nog moet kijken hoe het juridisch zit. Denkt de minister nu echt dat de automobilist en de veiligheid op de weg daarmee gebaat zijn? Is het niet veel beter om het om te draaien: eerst uitzoeken en dan pas ermee naar buiten?

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**:
Als u het goed hebt gelezen, ben ik nergens mee naar buiten gekomen. Ik vind het dus ook veel te vroeg om het er nu over te hebben. Er ligt een stuk van het OM, overigens een heel oud stuk van november 2010, op straat. Daar denk ik ook het mijne van. Dat is niet door ons naar buiten gebracht. Wij hebben altijd in het algemeen overleg gecommuniceerd wat wanneer zou komen. In het vorige algemeen overleg hebben wij aangegeven dat de recidiveregeling over alcohol er snel zou komen. Er ligt nog een motie van de Kamer, zonder tijdslot, over een uitbreiding daarvan. Wij willen dit graag onderzoeken in het brede plaatje, namelijk het totaal van het rijbewijshuis.

De heer **Aptroot** (VVD):
Evenals de ANWB en de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid is de VVD niet enthousiast over een puntenrijbewijs. Als de minister met het voorstel zou komen – wij vinden dat het niet nodig is – wil zij dan de ervaring in andere landen waar het niet succesvol is, meenemen? Mocht het tot een puntenrijbewijs komen, wil zij dan ook kijken dat het terecht komt bij een organisatie anders dan het CBR, waar wel een fatsoenlijke klachtenregeling is, waar wel beroep mogelijk is en waar niet steeds zo veel fout gaat?

Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**:
Voorzitter. De Kamer gaat wel ver door allerlei zaken al van tevoren mee te geven. Nogmaals, de minister van Veiligheid en Justitie en ik studeren erop wat het beste is om te doen. Uiteindelijk wil ik kijken naar de inhoud van de problemen. Degenen die overtredingen begaan die niet door de beugel kunnen, moeten gewoon keihard aangepakt worden. Welk systeem je daarvoor kiest, is daar

Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

aan wat mij betreft ondergeschikt. Het moet een systeem zijn waarbij wij ze snel kunnen pakken en waarbij we ze uit het verkeer kunnen krijgen. Je kunt denken aan "twee maal geel is rood", je kunt denken aan punten, je kunt aan van alles denken. De ervaringen die elders zijn opgedaan, neem ik zeker mee.

De voorzitter:

Ik dank de minister voor de antwoorden. Hiermee zijn wij gekomen aan het eind van het mondelinge vragenuur.

Ik deel aan de Kamer mee dat de volgende leden zich hebben afgemeld:

Bashir, Ortega-Martijn, Smits en Thieme.

Deze mededeling wordt voor kennisgeving aangenomen.

De voorzitter:

Op de tafel van de Griffier ligt een lijst van ingekomen stukken. Op die lijst staan voorstellen voor de behandeling van deze stukken. Als voor het einde van de vergadering daartegen geen bezwaar is gemaakt, neem ik aan dat daarmee wordt ingestemd.